

Lotterinemnda

Vedtak i Lotterinemnda 15. september 2025

Sak 2025/138 - Norwegian Karate Association JKA - org.nr. 926 720 317 - klage over vedtak om avslag på søknad om merverdiavgiftskompensasjon

Lotterinemndas medlemmer: Leder Martin Hennig, medlem Renate Kristiansen og varamedlem Dagrun Y. Haider

Sakens bakgrunn

- (1) Norwegian Karate Association JKA (heretter «klager») søkte 22. juni 2024 om merverdiavgiftskompensasjon for regnskapsåret 2023. Søknaden gjaldt et kompensasjonsbeløp på 93 136 kroner etter forenklet modell.
- (2) Lotteritilsynet avsto søknaden 17. desember 2024, med den begrunnelse at organisasjonen er lukket. Tilsynet viser til at et krav om at nye medlemmer må godkjennes av eksisterende medlemmer gjennom årsmøtet ikke har en naturlig sammenheng med klagers formål og aktivitet.
- (3) Klager påklaget vedtaket 27. desember 2024. Klager anfører at organisasjonen ikke er lukket. Det vises til at formålet med vilkåret er å utelate virksomheter som ivaretar interessene til en lukket krets eller arbeider for å sikre økonomisk gevinst til en liten gruppe personer. Klager hevder at det i vedtaket utelukkende er lagt vekt på ordlyden i ett av punktene i vedtektene, uten å ta høyde for organisasjonens formål og hvilke interesser den fremmer. Det påpekes at det bør være tydelig, både ut fra vedtektene og klagers hjemmeside, at organisasjonen er en paraplyorganisasjon som fremmer interessene til medlemsklubbene. De lokale karateklubbene som er medlem i organisasjonen er knyttet til en stilart, og har derfor tilknytning både til en konkret stilart og Norges idrettsforbund og olympiske og paralympiske komité (NIF). Klager presiserer at de lokale karateklubbene er åpne for allmennheten. En slik type organisering er vanlig ved at ulike lokale klubber har medlemskap i paraplyorganisasjoner som ivaretar felles oppgaver opp mot myndigheter, idrettskretser, felles arrangementer, stevner og lignende.
- (4) Klager anfører at organisasjonen ikke er en snever gruppe som ivaretar interessene til en lukket krets. Klager er en paraplyorganisasjon som ivaretar interessene til et bredt antall medlemsklubber. Klager viser til at organisasjonen per i dag har omtrent 900 medlemmer, fordelt på ti lokale karakterklubber. Klager sikrer blant annet medlemsklubbene høy tilgang til kompetanse, nasjonale og internasjonale toppinstruktører, treningssamlinger, kurs, utdanning, landslag og tilskuddsordninger. Det er vanskelig for den enkelte lokale karateklubb å ivareta alt dette for å sikre gode tilbud til medlemmene. Det vises for øvrig til klagen i sin helhet.

Postadresse:

Postboks 511 Sentrum
5805 Bergen

Besøksadresse:

Zander Kaaes gate 7
5015 Bergen

Telefon:

+47 55 19 30 00

- (5) Lotteritilsynet har ikke funnet grunn til å omgjøre vedtaket og oversendte klagen med innstilling 20. januar 2025 til Lotterinemnda for behandling.

Det rettslige grunnlaget

- (6) Det rettslige grunnlaget er forskrift 23. oktober 2018 nr. 1600 om merverdiavgiftskompensasjon for frivillige organisasjoner (forskriften).
- (7) Det fremgår av forskriften § 3 tredje ledd bokstav c at det ikke gis kompensasjon til organisasjoner som er lukket, det vil si organisasjoner som ikke er åpne for allmennheten hvor dette ellers hadde vært naturlig.
- (8) Av forvaltningsloven § 34 følger det at klageinstansen kan prøve alle sider av saken og herunder ta hensyn til nye opplysninger. I dette ligger at klageinstansen fullt ut kan prøve både rettsanvendelsen, saksbehandlingen, faktum og det frie skjønn. Klageinstansen kan selv treffe nytt vedtak i saken eller oppheve det og sende saken tilbake til underinstansen til helt eller delvis ny behandling.

Lotterinemndas vurdering

- (9) Norwegian Karate Association JKA sin klage gjelder Lotteritilsynets vedtak 17. desember 2024 om avslag på søknad om merverdiavgiftskompensasjon for regnskapsåret 2023.

- (10) I høringsnotat 11. desember 2017 om «Ny forskrift om merverdiavgiftskompensasjon til frivillige organisasjoner» (høringsnotat 2017) punkt 2.4.4 har Kulturdepartementet uttalt følgende om formålet og praktiseringen av forskriften § 3 tredje ledd bokstav c:

«Formålet med ordningen er å fremme frivillig aktivitet. I forslag til nytt regelverk om Norsk Tippings overskudd til samfunnsnyttige og humanitære organisasjoner heter det at "lukkede organisasjoner er ikke åpne for allmennheten og skal ikke motta tilskudd. Det innebærer eksempelvis at organisasjoner der eksisterende medlemmer skal godkjenne nye medlemmer ikke regnes som støtteberettiget", jf. høringsnotat av 16. august punkt 3.2.3. Departementet legger opp til at lukkede organisasjoner ikke skal motta kompensasjon. Lukkede organisasjoner defineres her som organisasjoner som ikke er åpne for allmennheten hvor dette ellers hadde vært naturlig. Slike organisasjoner kjennetegnes ved at nye medlemmer må anbefales eller inviteres av eksisterende medlemmer og eventuelt at nye medlemmer må kunne vise til visse kvalifikasjoner som godt omdømme ol.»

- (11) Ved vurderingen av om organisasjonen er lukket, tar Lotterinemnda utgangspunkt i vedtektene, ettersom det er vedtektene som setter rammer og er styrende for organisasjonens virksomhet. Klager må selv sørge for at vedtektene gir et riktig bilde av hvordan forholdene er i praksis, jf. blant annet Lotterinemndas avgjørelse i sak 2025/134.
- (12) Det følger av klagers vedtekter § 1 at organisasjonen har som formål å fremme JKA Shotokan Karate i Norge, og representere idretten internasjonalt. Klager har opplyst i klagen at organisasjonen er en paraplyorganisasjon som ivaretar interessene til medlemsorganisasjonene.
- (13) Etter vedtektene § 4 punkt 1 kan klubber som praktiserer Shotokan Karate og er medlem av NIF, søke om å bli medlem av organisasjonen. Det er årsmøtet som godkjenner nye klubber, jf. vedtektene § 4 punkt 2.

- (14) Lotterinemnda legger til grunn at et krav om at nye medlemmer må godkjennes av årsmøtet, kan innebære at organisasjonen må anses som lukket. Dette kan eksempelvis være tilfellet hvis vedtektene åpner for at organisasjonen kan utvelge medlemmer ut fra kriterier som ikke er naturlige eller objektive sett i lys av organisasjonens formål. Det avgjørende er om begrensningen i medlemskapet har en naturlig sammenheng med organisasjonens formål og aktivitet. Det må blant annet vurderes hva som er bakgrunnen for kravet om at nye medlemmer må godkjennes av årsmøtet.
- (15) Klager er en paraplyorganisasjon som blant annet har som formål å fremme JKA Shotokan Karate i Norge. I klagen er det opplyst at medlemsklubbene er lokale karateklubber som er knyttet til en stilart. Lotterinemnda er av den oppfatning at kravet i vedtektene § 4 punkt 2 om at nye organisasjoner må godkjennes av årsmøtet for å kunne oppnå medlemskap, skal sikre at medlemsorganisasjonene driver med Shotokan Karate og er medlem av NIF. Verken vedtektene eller andre dokumenter i saken, tilsier at det oppstilles ytterligere krav for å bli godkjent av årsmøtet. Lotterinemnda legger til grunn at kravet om godkjenning fra årsmøtet ved opptak av nye medlemsorganisasjoner, er en naturlig begrensning i medlemskapet sett i lys av klagers formål og aktivitet. Paraplyorganisasjoner dannes som regel innenfor bestemte fag- eller interessefelt, og har som formål å arbeide for og å ivareta medlemsorganisasjonenes interesser. Det vil derfor i utgangspunktet være naturlig at medlemskap i en paraplyorganisasjon avgrenses til organisasjoner med formål og virksomhet som faller innenfor det fag- eller interessefeltet som paraplyorganisasjonen har som formål å ivareta.
- (16) Lotterinemnda har etter dette kommet til at klager ikke er en lukket organisasjon etter forskriften § 3 tredje ledd bokstav c. Lotteritilsynets vedtak oppheves og saken sendes tilbake til tilsynet for ny behandling. Nemnda har ikke tatt stilling til om de øvrige vilkårene for merverdiavgiftskompensasjon er oppfylt.

Konklusjon

- (17) Lotterinemnda finner etter en konkret vurdering av sakens opplysninger at Lotteritilsynets vedtak oppheves, og at saken sendes tilbake til Lotteritilsynet for ny behandling.

Vedtak

Lotteritilsynets vedtak 17. desember 2024 oppheves. Saken sendes tilbake til Lotteritilsynet for ny behandling.

Dokumentet er elektronisk godkjent og har ingen signatur